

Ngày nhận bài: 17/12/2024; Ngày thẩm định: 25/12/2024; Ngày duyệt đăng: 02/01/2025

BÀI HỌC KINH NGHIỆM RÚT RA QUA CÔNG TÁC CHỮA CHÁY VÀ CỨU NẠN, CỨU HỘ ĐỐI VỚI CÁC CƠ SỞ KINH DOANH DỊCH VỤ KHO VẬN TRÊN ĐỊA BÀN THÀNH PHỐ HẢI PHÒNG

Đại tá Hoàng Văn Bình

Trưởng Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH – Công an TP Hải Phòng

**Tác giả liên hệ: Hoàng Văn Bình (hoangbinh.ktpc@gmail.com)*

Tóm tắt: Là thành phố cảng, cửa chính ra biển quan trọng của nước ta, Hải Phòng là đầu mối giao thông quan trọng, là vùng kinh tế trọng điểm Bắc Bộ. Những năm vừa qua, Hải Phòng có sự phát triển rất nhanh về ngành Logistics, dịch vụ kho vận, đồng nghĩa với việc số lượng, quy mô các nhà kho, bãi chứa hàng hóa tăng lên nhanh. Bài viết khái quát tình hình, yêu cầu đặt ra trong công tác phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ đối với các cơ sở kinh doanh dịch vụ kho vận trên địa bàn thành phố và một số kinh nghiệm trong việc công tác chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ đối với loại hình cơ sở trên của lực lượng Cảnh sát Phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ - Công an Thành phố Hải Phòng.

Từ khóa: kinh nghiệm, kinh doanh, kho vận, chữa cháy, cứu nạn, cứu hộ, Thành phố Hải Phòng.

Abstract: As a major port city and the principal maritime gateway of Vietnam, Hai Phong serves as a critical transportation hub and an essential economic center in the northern region. In recent years, the city has witnessed significant growth in the logistics and warehousing sectors, leading to a substantial increase in the number and scale of warehouses and storage facilities. This article provides an overview of the current situation and the requirements for fire and rescue operations in logistics service facilities across the city. It presents insights and lessons learned from the firefighting and rescue efforts undertaken by the Fire and Rescue Police of Hai Phong Municipal Police.

Keywords: lessons, business, logistics, firefighting, rescue, Hai Phong City.

1. Khái quát tình hình, yêu cầu đặt ra trong công tác phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ đối với các cơ sở kinh doanh dịch vụ kho vận

Hải Phòng là một thành phố cảng và công nghiệp ở miền Bắc Việt Nam và là một thành phố biển nằm trong vùng Duyên hải Bắc Bộ, có vị trí quan trọng về kinh tế, xã hội và an ninh, quốc phòng của vùng Bắc Bộ và cả nước. Là thành phố cảng, cửa chính ra biển quan trọng của nước ta, là đầu mối giao thông quan trọng, vùng kinh tế trọng điểm Bắc Bộ, trên hai hành lang - một vành đai hợp tác kinh tế Việt Nam - Trung Quốc.

Hải Phòng có lợi thế về ngành Logistics, là một trong những trung tâm Logistics quốc gia và khu vực. Hải Phòng có hệ thống cảng biển hiện đại, có khả năng tiếp nhận các tàu container lớn, có nhiều khu công nghiệp, khu kinh tế, khu chế xuất, khu thương mại, khu dịch vụ.... Hải Phòng cũng đã xây dựng và triển khai Chiến lược phát triển ngành Logistics Thành phố Hải Phòng đến năm 2025, tầm nhìn đến năm 2030, nhằm tạo ra một hệ sinh thái Logistics toàn diện, hiệu quả và bền vững, góp phần nâng cao năng lực cạnh tranh và hội nhập của thành phố.

Những năm vừa qua, Thành phố Hải Phòng có sự phát triển rất nhanh về ngành Logistics, dịch vụ

kho vận, đồng nghĩa với việc số lượng, quy mô các nhà kho, bãi chứa hàng hóa tăng lên nhanh. Theo thống kê, trên địa bàn Thành phố Hải Phòng hiện có khoảng 129 cơ sở kho độc lập chứa hàng hóa, vật tư cháy được hoặc hàng hóa, vật tư không cháy đựng trong các bao bì cháy được và 20 cơ sở bãi độc lập chứa hàng hóa, vật tư, phế liệu cháy được có diện tích từ 500m² trở lên (không bao gồm cơ sở hóa chất, xăng dầu, dầu khí).

Từ thực tế của phát triển kinh tế, xã hội, nhiều vấn đề mới trong công tác phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ (PCCC&CNCH) cần Thành phố giải quyết để đáp ứng yêu cầu thực tiễn. Các nhà kho, bãi chứa hàng hóa thuộc các cơ sở kinh doanh dịch vụ kho vận tiềm ẩn nhiều nguy cơ mất an toàn về PCCC&CNCH do khối lượng hàng hóa lớn, tải trọng cháy lớn nên khi xảy ra sự cố cháy, nổ dẫn đến hiện tượng cháy lan giữa các khu vực. Cùng với quy mô lớn của các nhà kho này, nếu không khống chế kịp thời sẽ xảy ra các đám cháy lớn, gây thiệt hại nghiêm trọng.

Theo thống kê từ năm 2019 đến nay, trên địa bàn Thành phố Hải Phòng xảy ra 09 vụ cháy liên quan đến kho bãi chứa hàng hóa của các cơ sở kinh doanh dịch vụ kho vận. Điển hình như: vụ cháy xảy ra tại Công ty Trách nhiệm hữu hạn Vật liệu in ấn Dụ Nguyên Việt Nam (thuê trong Tổng kho An Hồng), tại địa chỉ Thôn Ngô Hùng, xã An Hồng, huyện An Dương, Thành phố Hải Phòng. Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH – Công an Thành phố và Công an các quận, huyện lân cận đã điều động 03 xe chỉ huy, 08 xe chữa cháy, 02 xe CNCH cùng hàng chục cán bộ, chiến sỹ, 01 xe chở lực lượng, phương tiện đến hiện trường tổ chức cứu chữa. Khu vực bị cháy có diện tích khoảng 2.300m², chứa khoảng 10 tấn mực in và dung môi pha chế mực, diện tích đám cháy khoảng 450m².

2. Khó khăn trong công tác chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ đối với các cơ sở kinh doanh dịch vụ kho vận

Trong công tác chữa cháy và CNCH tại các cơ sở kinh doanh dịch vụ kho vận, công tác nắm tình hình, trình sát đám cháy trong các đám cháy kho bãi chưa được đặc biệt chú trọng. Đây là vấn đề tiên quyết và giữ vai trò đặc biệt quan trọng, bởi để có phương

án chữa cháy, loại chất sử dụng chữa cháy phù hợp cần phải nắm rõ loại hàng hóa tồn chứa. Một số chủ cơ sở trong quá trình tồn chứa hàng hóa thiếu sự kiểm soát chặt chẽ dẫn đến khi xảy ra sự cố không nắm được loại hàng hóa, không hỗ trợ được lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH để đưa ra chiến thuật chữa cháy kịp thời.

Các kho chứa hàng hoá thường có kết cấu khung thép, mái tôn, trữ lượng hàng hóa tồn chứa lớn nên khi cháy khả năng cháy lan là rất lớn. Đối với đặc điểm kết cấu xây dựng như vậy, khả năng chịu lực, chịu nhiệt và bảo đảm tính toàn vẹn của vật liệu xây dựng khi bị tác động nhiệt từ đám cháy chỉ trong một thời gian ngắn nhất định, công trình thường dễ bị sụp đổ khi có cháy, nổ gây khó khăn cho công tác tổ chức chữa cháy, CNCH.

Đặc thù của các kho bãi hàng hóa là số lượng nhân viên ít, lực lượng tại chỗ hạn chế mà theo thống kê, các vụ cháy kho bãi hàng hóa thường xảy ra vào ban đêm, ngoài giờ hoạt động. Khi ấy, lực lượng tại chỗ rất mỏng, thường chỉ có số ít lực lượng bảo vệ trực đảm bảo an ninh nên cháy vào thời điểm này, lực lượng tại chỗ thường không đảm bảo để xử lý đám cháy ngay từ khi mới phát sinh. Bên cạnh đó, rất nhiều sự cố được phát hiện chậm, lực lượng tại chỗ lung túng, không biết xử lý, không triển khai được các phương tiện chữa cháy được trang bị làm cho đám cháy lan rộng và phức tạp.

Một số vụ cháy, phương pháp chữa cháy chưa hiệu quả. Do các đám cháy kho bãi với quy mô lớn, phức tạp nên việc áp dụng các phương pháp chữa cháy theo mặt lửa, chữa cháy theo diện tích, chữa cháy theo chu vi phải thực sự linh hoạt theo diễn biến của đám cháy mới có thể nhanh chóng khống chế, ngăn chặn cháy lan, cháy lớn. Khi phương pháp chữa cháy không phù hợp, không những hiệu quả chữa cháy không cao mà một số trường hợp còn làm tăng mức độ phức tạp cho các đám cháy.

Với lượng hàng hóa lớn, thường được để trên các giá kệ cao tầng, tồn chứa trong các container xếp chồng cao nên khi xảy ra sự cố rất khó cho việc di chuyển tài sản, ngăn chặn cháy lan. Đối với các khu vực chưa bị cháy, khi sử dụng các chất chữa cháy để ngăn cháy lan sẽ gây hư hỏng hàng hoá, làm tăng mức

độ thiệt hại do công tác chữa cháy nếu không kịp thời công tác CNCH, di chuyển tài sản.

3. Một số kinh nghiệm trong việc công tác chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ đối với các cơ sở kinh doanh dịch vụ kho vận ở Hải Phòng

Từ những khó khăn, bất cập nêu trên và thực tiễn tại địa phương, chúng tôi đưa ra một số giải pháp để nâng cao hiệu quả trong công tác chữa cháy và CNCH như sau:

Một là, tăng cường kiểm tra, hướng dẫn các cơ sở kinh doanh dịch vụ kho vận thực hiện nghiêm các quy định an toàn về PCCC. Trong đó, chú trọng việc trang bị các phương tiện, dụng cụ chữa cháy phù hợp, hướng dẫn cơ sở áp dụng các biện pháp ngăn cháy, chống cháy lan, tạo điều kiện thuận lợi cho công tác triển khai chữa cháy, CNCH.

Hai là, xây dựng lực lượng PCCC tại chỗ đủ mạnh để xử lý hiệu quả các sự cố ngay từ khi mới phát sinh. Tăng cường lực lượng PCCC cho các thời điểm ban đêm, ngoài giờ làm việc.

Ba là, kiến nghị, hướng dẫn các cơ sở kinh doanh dịch vụ kho vận trong công tác quản lý hàng hóa, bố trí, sắp xếp các dãy hàng hoá đảm bảo khoảng cách ngăn cháy, chống cháy lan. Trong đó, chú trọng việc sắp xếp xen kẽ các dãy hàng dễ cháy với dãy hàng khó cháy và không cháy.

Bốn là, tăng cường công tác tuyên truyền, huấn luyện nghiệp vụ PCCC cho lực lượng PCCC cơ sở. Công tác tập huấn tập trung vào các biện pháp phòng cháy, công tác điều hành chỉ huy chữa cháy của lãnh đạo cơ sở, kỹ năng xử lý tình huống cháy ban đầu, thao tác sử dụng các phương tiện PCCC được trang bị tại cơ sở.

Năm là, thường xuyên huấn luyện, đào tạo nâng cao trình độ trình sát đám cháy của cán bộ, chiến sỹ từ đó giúp lựa chọn phương pháp chữa cháy, loại chất chữa cháy phù hợp với đặc thù từng loại hàng hóa trong kho bãi.

Sáu là, nâng cao vai trò, hiệu quả công tác điều hành, chỉ huy chữa cháy của lực lượng PCCC chuyên nghiệp, tăng cường việc huy động các lực lượng tham gia phối hợp chữa cháy, đặc biệt là hiệu quả phối hợp tác chiến của các lực lượng chữa cháy chuyên nghiệp đối với các đám cháy lớn, phức tạp có yêu cầu phối hợp nhiều lực lượng tham gia. Áp dụng linh hoạt các

phương pháp chữa cháy. Đối với đám cháy lớn, có khả năng lan rộng, nên áp dụng biện pháp chữa cháy theo chu vi nhằm cô lập, khống chế sự phát triển của đám cháy, khi áp dụng phương pháp chữa cháy theo mặt lửa có thể tạo điều kiện cho đám cháy phát triển lan rộng hơn.■

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Chính phủ (2020), *Nghị định số 136/2020/NĐ-CP ngày 24/11/2020 quy định chi tiết một số điều và biện pháp thi hành Luật Phòng cháy chữa cháy và Luật Sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Phòng cháy và chữa cháy*, Hà Nội.
2. Chính phủ (2020), *Nghị định số 83/2017/NĐ-CP ngày 18/7/2017 quy định về công tác CNCH của lực lượng PCCC*, Hà Nội.
3. Chính phủ (2024), *Nghị định số 50/2024/NĐ-CP ngày 10/5/2024 sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 136/2020/NĐ-CP ngày 24/11/2020 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều và biện pháp thi hành Luật Phòng cháy và chữa cháy và Luật Sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Phòng cháy và chữa cháy và Nghị định số 83/2017/NĐ-CP ngày 18/7/2017 của Chính phủ quy định về công tác CNCH của lực lượng PCCC*, Hà Nội.
4. Quốc hội (2001), *Luật Phòng cháy chữa cháy*, Hà Nội.
5. Quốc hội (2001), *Văn bản hợp nhất số 17/VBHN-VPQH ngày 13/12/2013 về phòng cháy, chữa cháy*, Hà Nội